

Pedagogisch beleid buitenschoolse opvang Backershagen

Inhoud

1. INLEIDING	3
2. VISIE EN UITGANGSPUNTEN	4
2.1 Visie en uitgangspunten.....	4
3. ALGEMENE INFORMATIE BSO Backershagen	5
3.1 Leeftijdsgroepen	6
3.2 Plaatsing 2 BSO's.....	6
3.3 Vervoer naar de vestiging	6
4. DAGELIJKSE GANG VAN ZAKEN	7
4.1 De groepen.....	7
4.2 Dagindeling	7
4.3 Activiteiten.....	7
4.3 Werken met thema's en workshops.....	8
5. VERANTWOORDE KINDEROPVANG	9
5.1 Mentor	9
5.2 Samenwerking basisschool	9
5.3 Vier ogen principe	9
5.4 Drie uren regeling.....	10
6. MEDEWERKERS	11
6.1 Werkwijze	11
6.2 Ondersteunend personeel	11
6.3 Stagiairs.....	12
6.4 Opleiding.....	12
7. PEDAGOGISCH BELEID	13
7.1 Opvoedingsdoelen en pedagogische middelen.....	13
7.2 Bieden van emotionele veiligheid.....	14
7.3 Ontwikkelen van persoonlijke competentie.....	15
7.4 Ontwikkelen van sociale competentie.....	16
7.5 Normen en waarden	17
7.6 Stimuleren van creativiteit.....	18
7.7 Stimuleren van motorische ontwikkeling	20
8. VEILIGHEID EN GEZONDHEID	21
8.1 Veiligheid en gezondheid.....	21
8.2 EHBO/BHV.....	21
8.3 Hygiëne	21
8.4 Praktische veiligheid	21
8.5 Achterwacht.....	21
8.6 Voedingsbeleid.....	222
9. OUDERS EN VERZORGERS	23
9.1 Algemene informatie richting ouders.....	23

9.2 Overdracht	23
9.3 Wenperiode	23
9.4 Oudercommissie	23
9.5 Openingstijden	24
9.6 Ruil- en extra dagen	24
9.7 Klachtenprocedure.....	24
10. SAMENWERKENDE INSTANTIES.....	25
10.1 Inspectie kinderopvang GGD Amsterdam	25
10.2 Vertrouwenspersoon	25
10.3 Overige instanties	25
Bijlage I: ontwikkelingsfasen van kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar.....	27
Bijlage II: interactieve vaardigheden medewerker.....	31

1. INLEIDING

In dit pedagogisch beleidsplan willen we duidelijk maken hoe we werken en waarom we dat zo doen.

Voor ouders is het op deze manier inzichtelijk waar Mirakel Backershagen voor staat, wat wij belangrijk vinden in de opvoeding van kinderen en op welke manier hier uitvoering aan wordt gegeven.

Voor pedagogisch medewerkers biedt het een richtlijn voor hun pedagogisch handelen. Aangevuld met specifieke protocollen biedt dit pedagogisch beleidsplan voor de groepsleiding het raamwerk voor hoe er in de praktijk gewerkt wordt bij Mirakel.

Dit pedagogisch beleidsplan is opgesteld conform de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK 1 januari 2018) en voldoet aan de voorwaarden gesteld in het toetsingskader voor dagopvang dat gehanteerd wordt door de Inspectie Kinderopvang van de GGD, als toezichthouder op de kwaliteit.

Een pedagogisch beleid is nooit af. Het is een continu proces van pedagogische vernieuwing, bewustwording en reflectie. Daarom is het belangrijk om nieuwe dingen uit te proberen, elkaar kritische vragen te durven stellen en van regels discussiepunten te maken. We blijven voortdurend de praktijk aan het beleid toetsen. In de maandelijkse groepsbespreking van de groepsleiding met de assistent leidinggevende komt het pedagogisch handelen altijd aan bod. Enkele malen per jaar worden onderdelen van dit beleidsplan in een teamoverleg of studieochtend behandeld.

Dit beleidsplan biedt Mirakel de mogelijkheid om zich te profileren. Voor de pedagogisch medewerkers is het een houvast in het werken met de kinderen en voor ouders biedt het een mogelijkheid om inzicht te krijgen in onze pedagogische opvattingen. Het belangrijkste doel is uiteraard dat dit beleidsplan bijdraagt aan een goed pedagogisch klimaat voor 'onze' kinderen.

2. VISIE EN UITGANGSPUNTEN

In pedagogische zin is Mirakel geen aanhanger van één specifieke stroming. Naar ons idee halen we de krenten uit de pedagogische pap van meerdere 'theorieën'.

Wat ons zeer aanspreekt in Montessori en Reggio Emilia is het idee dat kinderen ontdekkers en creatieve denkers zijn. Daar vloeit uit voort dat wij een 'omgeving' willen creëren die uitnodigt en uitdaagt tot verkennen en onderzoeken, door middel van de indeling van de ruimtes en het aanbod van materialen en activiteiten.

Evenals de pedagoog Thomas Gordon vinden wij het belangrijk goed te kijken en actief te luisteren naar wat kinderen te vertellen hebben en hen serieus te nemen.

2.1 Visie en uitgangspunten BSO Backershagen

Kinderopvang Mirakel staat al meer dan 25 jaar voor professionele kinderopvang voor ieder kind in een veilige omgeving, waar creatief denken, ontdekken en spelen centraal staan.

Door de jaren heen is er veel veranderd in de wereld van de kinderopvang. Onze visie is daarentegen nog steeds onveranderd, want vanuit het idee dat wij willen blijven innoveren zijn wij kritisch naar ons zelf en blijven wij continue aandacht houden voor onze pedagogische kwaliteit.

Naast het fysiek bieden van onderdak, zorg en bescherming bieden aan de kinderen die bij ons komen, vinden wij het uitermate belangrijk om de kinderen een leuke, ontspannen en gezellige buiten-school-tijd aan te bieden. Kinderen brengen bij ons immers hun vrije tijd door en ons doel is dat ze daar plezier in hebben en zich daar fijn bij voelen. Wij willen dat kinderen graag naar de BSO komen, dat ze het bij Mirakel naar hun zin hebben.

3. ALGEMENE INFORMATIE BSO BACKERSHAGEN

Bij de BSO komen sport, spel en creativiteit samen. Met een capaciteit voor 45 kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar, is de locatie bij Backershagen fantastisch: een prachtig grote tuin, mooie groepsruimtes met verschillende speelhoeken. Gediplomeerde pedagogisch medewerkers zullen zorgen voor een gevarieerd aanbod aan activiteiten, maar kinderen zijn vrij in hun keuze. Ze kunnen knutselen, tekenen, een activiteit op de computer doen, een boek lezen, of met bouw materiaal zoals lego of Kapla aan de slag.

3.1 Leeftijdsgroepen

Per dag kunnen in totaal max. 45 kinderen worden opgevangen. De kinderen zijn verdeeld over drie stamgroepen ingedeeld naar leeftijd. Mirakel werkt met een pedagogisch medewerker -kind- ratio van 1:10.

Zeesterren: 4 jaar tot 5.5 jaar max. 20 kinderen

Dolfijnen: 5,5 jaar tot 8.5 jaar max. 20 kinderen

Haaïen 8.5 jaar t/m hun afscheid max. 12 kinderen

Alle drie de stamgroepen hebben een basislokaal waarin wordt gegeten en activiteiten kunnen plaatsvinden aan tafel en in de daarvoor ingerichte (speel)hoeken. Ondanks dat twee groepen in hetzelfde lokaal zitten (Dolfijnen en Zeesterren) worden er wel aparte activiteiten bedacht en uitgewerkt. Met vrij spelen mogen de kinderen wel door elkaar heen spelen.

De poppenkasthoek, de verkleedhoek, de spelletjeshoek en de leeshoek in het lokaal bieden de kinderen de mogelijkheid om hun fantasie, creativiteit en energie te uiten. Het grote kleed in dit lokaal biedt een zachte ondergrond voor het spelen met constructie speelgoed.

De keuken kan gebruikt worden voor kookactiviteiten, uiteraard alleen onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. In de aangrenzende hal kunnen de grotere activiteiten plaatsvinden zoals tafeltennis, dans, kring spelletjes en dergelijke. Daarnaast biedt de tuin genoeg ruimte om buiten te ravotten en kan er gebruik gemaakt worden van de speeltuin gelegen aan de van Boshuizenstraat.

Eén stamgroep is gehuisvest in de groep even verder in de gang. Deze groep staat bekend als de Haaïengroep. Hoewel de Haaïen hun eigen (speel-)lokaal hebben, mogen zij ook bij vrij spel gebruik maken van de aangrenzende hal en het lokaal van de Dolfijnen en Zeesterren.

3.2 Plaatsing op 2 BSO's

Buiten de schoolvakanties om is het mogelijk dat kinderen vanaf de leeftijd van 4 jaar op vaste opvangdagen te plaatsen bij zowel BSO Backershagen als een andere BSO vestiging van Mirakel. Op deze manier beiden wij meerdere vormen van opvang aan: sport en spel

bij BSO Pinoké en reguliere BSO bij de andere vestigingen. Bij deze constructie hebben ouders voor beide vestigingen een verzorgingsovereenkomst.

Stel het kind gaat twee dagen per week naar BSO Pinoké en het kind wil graag één dag per week bij BSO Kalfjeslaan zijn of omgekeerd, dan is dit mogelijk.

3.3 Vervoer naar de vestiging

Van de St. Jozefschool worden de kinderen uit groep 1 en 2 opgehaald door de pedagogisch medewerkers. De kinderen vanaf groep 3 t/m 8, komen zelfstandig naar de grote tafel in de hal van de middenbouw. Met uitzondering van de groepen 7. Zij verblijven in een dependance en worden opgehaald door medewerkers van de BSO Kalfjeslaan. Ze worden meegenomen naar de St Jozefschool, waar ze overgedragen worden door medewerkers van BSO Backershagen.

De kleuters van de Michiel de Ruyterschool worden uit de klas gehaald. De andere kinderen komen zelf naar buiten.

De kleuters van de Roelof Venemaschool gaan samen met hun juf naar buiten. De kinderen worden bij de juf opgehaald. De oudere kinderen komen zelfstandig naar buiten.

De kinderen van de Ark worden lopend opgehaald. De leerkrachten dragen buiten op het schoolplein de kinderen over aan de pedagogisch medewerkers.

De kinderen van de Merkelbachschool worden opgehaald met de bakfiets. Zij worden uit de klas opgehaald.

De kinderen van de BMS worden lopend of met de fiets gehaald. De leerkrachten dragen buiten op het schoolplein de kinderen over aan de pedagogisch medewerkers.

Op maandag, dinsdag en donderdag worden de kinderen opgehaald met een bus bij de Michiel de Ruyterschool en die rijdt naar de Sint Jozefschool. Op vrijdag worden de kinderen opgehaald met bakfietsen. Mocht het kind aantal hoger zijn dan dat er in de bakfiets plek is wordt er door de assistent leidinggevende taxivervoer geregeld.

4. DAGELIJKSE GANG VAN ZAKEN

4.1 De groepen

Wat de verhouding pedagogisch medewerker – kind betreft hanteren wij de wettelijk toegestane 1:10. Op deze manier kunnen onze pedagogisch medewerkers meer persoonlijke aandacht aan de kinderen door de pedagogisch medewerker geven. In geval van afwezigheid van een van de vaste medewerkers of een vacature, wordt er een vaste inval medewerker ingezet.

De kinderen hebben een vaste groepsruimte met eigen pedagogisch medewerkers waarin gezamenlijk wordt gegeten en waarin activiteiten kunnen plaatsvinden aan tafel en in de daarvoor ingerichte speelhoeken. De kinderen verlaten de groep voor toiletbezoek of om deel te nemen aan de buitenactiviteiten op het sportveld en tijdens uitstapjes in de vakantie.

4.2 Dagindeling

Op de buitenschoolse opvang zijn er vaste momenten waarop er met de kinderen wordt gegeten en gedronken. Daarnaast creëren wij een ontspannen sfeer waar kinderen zich prettig voelen en vrij zijn om allerlei activiteiten te doen. Iedere dag worden er op iedere groep activiteiten aangeboden die veelal gekoppeld zijn aan het thema waarmee we in die periode werken.

Tijdens vakanties wordt samengevoegd met onze vestiging Kalfjeslaan. De ouders worden hier altijd schriftelijk van op de hoogte gesteld en tekenen voor akkoord op een toestemmingsformulier.

In de vakantieperiodes worden er wekelijkse uitstapjes gepland in de vorm van museumbezoek, theater, zwemmen, dierentuin etc. Voor deze uitstapjes houden wij een pedagogisch medewerker - kindratio aan van 1:5. (Bij zwemmen wordt gekeken welke kinderen wel/niet in het bezit zijn van een zwemdiploma en is de ratio in principe 1:2 c.q. 1:3). Mocht er een activiteit met een groep van meer dan dertig kinderen plaatsvinden, zoals een Mirakelse sportdag, dan worden de kinderen in subgroepjes (van max. 10 kinderen) onderverdeeld bij een voor hen vertrouwde pedagogisch medewerker.

4.3 Activiteiten

In de vrije tijd van kinderen neemt spelen een centrale rol in. Belangrijk, voor ieder kind persoonlijk en voor elke leeftijdscategorie, is de balans tussen vrij spel en georganiseerde activiteiten. Veel activiteiten worden door pedagogisch medewerkers georganiseerd en begeleid, maar de kinderen hebben een zeer grote mate van vrijheid om van dit aanbod wel of geen gebruik te maken. Dit betekent natuurlijk niet dat als kinderen er voor opteren om geen gebruik te maken van de aangeboden activiteit, ze aan hun lot worden overgelaten; vrij spel wordt gestimuleerd, gevolgd en eventueel in goede banen geleid.

4.4 Werken met thema's en workshops

Gedurende het jaar wordt er met thema's gewerkt en bedenken daar verschillende

activiteiten bij, zoals knutselwerkjes, toneelstukjes, verhalen, spelletjes en dergelijke. De knutselwerkjes worden op de groep opgehangen en ook de raamschildering wordt aangepast aan het thema. Andere vormen van georganiseerde creatieve activiteiten zijn toneelspel en drama, maar in vakantieperiodes wordt dit nog eens benadrukt. In vakanties en ook op woensdagmiddag voeren gezelligheid en ontspanning nog meer de boventoon. De tijd dat de kinderen bij ons zijn is dan langer en er zijn minder kinderen per pedagogisch medewerker.

Een andere manier om de talenten van de kinderen te ontdekken en verder te benutten is door verschillende workshops op onze BSO's aan te bieden. Deze worden gedurende het hele jaar aangeboden en dit is een combinatie van knutselen of actief bezig. Een greep uit de workshops van de afgelopen tijd zijn: kinderyoga, goochelen, graffiti, kickfun, theater en ropeskipping.

5. VERANTWOORDE KINDEROPVANG

5.1 Mentor

Om het kind echt centraal te stellen heeft iedere pedagogisch medewerker kinderen van de groep toegewezen gekregen waar hij/ zij de mentor van is. Tijdens het intakegesprek wordt er aan de ouders verteld wie de mentor is, meestal is dit de medewerker die het intakegesprek voert. De mentor is het vaste aanspreekpunt voor ouders, bespreekt bijzondere zaken met de ouders, is degene die het jaarlijks observatie/praatformulier invult voor de 10 minuten gesprekken en bespreekt deze met de ouder. De mentor volgt nog bewuster de ontwikkeling van de toegewezen mentorkinderen. De dagelijkse overdracht mag door iedere pedagogisch medewerker aan de ouder worden gegeven. Tijdens de eerste kennismaking met het kind wordt er verteld wie zijn/haar mentor is. Mocht het zo zijn dat de ouder niet de mogelijkheid heeft om op de dag te komen waarop de bewuste medewerker aanwezig is dan neemt een collega het gesprek over.

5.2 Samenwerking basisschool

Wij hebben met alle leraren van de kinderen die wij opvangen contact als dit nodig is. Hierbij wordt eerst toestemming gevraagd aan de ouders. Zie verder bij kopje 6.1 'werkwijze van de pedagogisch medewerkers'.

5.3 Vierogen principe

In het kader van de veiligheid is het belangrijk dat er transparantie is binnen de BSO . Dit proberen we te creëren door ramen niet dicht te schilderen of te beplakken met kunstwerken. De inrichting van de groepsruimte is overzichtelijk en inzichtelijk zonder afbreuk te doen aan de themahoeken.

Verder is er nooit één pedagogisch medewerker voorspelbaar lang alleen met kinderen. De pedagogisch medewerkers houden elkaar scherp en spreken elkaar aan waar nodig. De deuren van de toiletruimtes staan altijd open, echter de deuren van het toilet moeten uit privacy overweging gesloten zijn als er kinderen gebruik van maken.

Bij het buiten spelen is een pedagogisch medewerker niet langdurig of structureel alleen met de kinderen. Het buitenspelen geschiedt op het terrein van de Hockeyclub Pinoké. Deze is centraal gelegen en zichtbaar voor andere pedagogisch medewerkers en gebruikers van de sportvelden. Van de gebruikers/bezoekers van de sportvelden verwachten wij geen directe betrokkenheid en input, wel zullen medewerkers die iets willen doen dat niet toelaatbaar is, 'gezien' worden doordat ze zich in een op een terrein bevinden waar andere hen op kunnen merken. Uitstapjes geschieden altijd met minimaal twee pm-ers.

In de arbeidsovereenkomst van onze medewerkers is opgenomen dat ze niet bij Mirakel gezinnen thuis mogen oppassen ook staat hierin dat ze geen foto's van kinderen op social media plaatsen. Voor verdere informatie verwijzen wij u naar de pedagogisch medewerkers waar u het protocol omgangsvormen met betrekking tot de kinderen 'Het respecteren van grenzen en privacy van kinderen' kunt inzien.

5.4 Drie uren regeling

Mirakel wijkt tijdens de schoolweken af van het BKR gedurende maximaal een half uur per dag. Er kunnen tijdens deze uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Dit gebeurt tijdens het ophalen van de kinderen uit school van 15.00 uur -15.30 uur.

In de vakantieweken en met studiedagen is Mirakel Backershagen samengevoegd bij BSO Mirakel Kalfjeslaan en zijn we geopend van 8.00 uur tot 18.30 uur open. De medewerkers werken in de vakantie verschillende diensten, deze beginnen tussen 8.00 en 10.30 uur en eindigen vanaf 16.00 uur en 18.30 uur.

Op de daglijsten wordt bijgehouden hoe laat de kinderen gebracht en gehaald worden. Hoewel we zorgvuldig zijn kan het voorkomen dat we tussen 8.00 uur en 9.30 uur en van 17.00 uur tot 18.30 uur afwijken van de BKR.

Deze diensten worden ingedeeld na inventarisatie van welke kinderen er wanneer op vakantie zijn, waarbij altijd rekening wordt gehouden dat er onverwachts toch kinderen komen. De diensten zijn in de volgende tijdsblokken ingedeeld.

8.00 uur tot 16.00 uur	Minimaal 2 medewerkers
9.00 uur tot 17.00 uur	Afhankelijk van de hoeveelheid kinderen
9.30 uur tot 17.30 uur	Afhankelijk van de hoeveelheid kinderen
10.30 uur tot 18.30 uur	Minimaal 2 medewerkers

6. MEDEWERKERS

6.1 Werkwijze van de pedagogisch medewerkers

Aan de ene kant hebben pedagogisch medewerkers een grote vrijheid in het ontplooiën van allerlei activiteiten en aan de andere kant dient gestructureerd gewerkt te worden volgens regels en protocollen. Of het nou gaat over het vieren van een verjaardag, corrigeren en belonen of het plannen van een uitstapje kinderen, ouders en pedagogisch medewerkers dienen te weten waar ze aan toe zijn en wat ze kunnen verwachten. Houvast voor medewerkers biedt het “Werkplan BSO Mirakel”. Dit is een leidraad voor het werken bij BSO Pinoké. Deze en de protocollenmap zijn altijd in te zien of op te vragen bij de pedagogisch medewerkers of coördinator.

Op besloten deel van de website staan voor de ouders de meest relevante protocollen.

Door middel van het inrichten van het lokaal, het aanbieden van activiteiten en het instellen en handhaven van groepsregels, zijn pedagogisch medewerkers dagelijks bezig met het creëren van een gezellige, sportieve en ontspannen sfeer op de groep. We zijn er ons van bewust dat ‘gezellig, sportief en ontspannen’ subjectieve waarden zijn. Wel min of meer objectief te meten zijn de inspanningen die hiertoe geleverd worden en het algemene gevoel dat een groep en een groepsruimte oproepen bij kinderen, ouders en collega’s. De onderlinge samenwerking van de pedagogisch medewerkers is hierin zeer belangrijk en is dan ook een vast agendapunt in de overleggen. In deze groepsbesprekingen komen verder aan bod: kinderen, ouders, evaluatie en planning van thema’s en activiteiten, hygiëne, beroepshouding ten aanzien van regels en beleidszaken, ergonomisch werken en veiligheid & gezondheid. Deze besprekingen worden genotuleerd.

De kinderen worden gedurende de hele dag door de pedagogisch medewerkers ‘geobserveerd’. Ieder kind wordt zorgvuldig gevolgd en er wordt gekeken hoe het kind zich op alle ontwikkelingsgebieden, lichamelijk, cognitief en sociaal-emotioneel ontplooit. Deze bevindingen worden besproken in de maandelijkse overleggen die plaatsvinden tussen de pedagogisch medewerkers van de groep en de assistent leidinggevende. Op het moment dat de groepsleiding het idee heeft dat de ontwikkeling van een kind op een bepaald gebied echt anders verloopt dan normaal, bespreken zij dit met de coördinator. Zo nodig, wordt advies gevraagd aan de pedagogisch coach die deel uitmaakt van het Mirakelteam. Deze bevindingen worden met de ouders besproken.

6.2 Ondersteunend personeel

De pedagogisch medewerkers zijn er primair voor de kinderen. Vanuit de organisatie wordt dan ook allerlei ondersteuning geboden. Een coördinator die verantwoordelijk is voor de dagelijkse gang van zaken, een huishoudelijk medewerker die 1x per week komt voor de grotere klussen, kindplanning en administratieve afhandeling gebeurt centraal op het hoofdkantoor.

Tenslotte is er een de pedagogisch coach die voor alle vestigingen van Mirakel 24 uur per week aanwezig is. De coach adviseert de (assistent) leidinggevenden en pedagogisch

medewerkers daar waar nodig. Daarnaast schrijft en implementeert zij in samenwerking met leidinggevenden en de (assistent) leidinggevenden protocollen en zorgt dat het pedagogisch beleid actueel blijft. Tevens regelt de pedagogisch coach cursussen, scholing (in overleg met de personeelsmedewerker) en is zij regelmatig op de groepen aanwezig voor het coachen van de medewerkers.

6.3 Stagiaires

Volgens de CAO Kinderopvang mogen leerling-pedagogisch medewerkers vanaf het moment dat ze de opleiding beginnen worden ingezet als volwaardige kracht, oplopend van 0 – 100%. Mirakel is zich ervan bewust dat wanneer we de geboden kwaliteit willen waarborgen, toekomstige pedagogisch medewerkers een kans moeten geven om werkervaringen te krijgen. Dit houdt in dat zij met goede begeleiding zelfstandig als pedagogisch medewerker mogen functioneren. De begeleiding bestaat uit twee wekelijkse gesprekken met de assistent leidinggevende van de vestiging, wordt in de groepsbespreking de samenwerking met de naaste collega's en stagiair besproken. Hoeveel procent de toekomstig pedagogisch medewerker zelfstandig functioneert op de groep is per persoon verschillend.

6.4 Opleiding

Er is één opleiding die specifiek opleidt voor het werk van pedagogisch medewerker. Dit is de opleiding PW3 (Pedagogisch Werk), deze opleiding is op MBO niveau. Met een diploma van de opleiding PW4, mag je in de kinderopvang werken, maar bijvoorbeeld ook als activiteiten begeleider. Mirakel is een erkend leerbedrijf voor PW3 en PW4 en daarnaast ook voor MBO niveau 1 en 2. De opleidingen PW3 en PW4 kennen 2 varianten, de zgn. BOL (Beroepsopleidend Leren) en de BBL (Beroepsbegeleidend Leren) variant.

De BOL-ers gaan naar school en moeten daarnaast een aantal blokken stage lopen. De BOL-er heeft bij Mirakel een stage-overeenkomst en hij/zij wordt begeleidt door een pedagogisch medewerker op minimaal MBO 3 niveau.

De BOL-er staat naast 2 gediplomeerde pedagogisch medewerkers (boventallig) op de groep. Het aantal uur wat hij/zij per week werkt is afhankelijk van het leerjaar waar de BOL-er in zit.

De BBL-er heeft bij Mirakel een werk-leer overeenkomst. Dit houdt in dat hij/zij pedagogisch medewerker in opleiding is en daarnaast één keer in de week naar school gaan. Voor meer informatie ligt het protocol begeleiding BBL en BOL ter inzage op de vestiging. Voor alle stagiaires geldt dat ze de gebruikelijke sollicitatie procedure doorlopen.

7. PEDAGOGISCH BELEID

7.1 Opvoedingsdoelen en pedagogische middelen

In de Wet kinderopvang (januari 2005) is bepaald dat de houder van een kindcentrum verantwoorde kinderopvang aanbiedt, waaronder wordt verstaan opvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving. Dit algemene beginsel is verder uitgewerkt in het Convenant Kwaliteit, dat is opgesteld door de brancheverenigingen en de Belangenvereniging Ouders in de Kinderopvang en in de beleidsregels Kwaliteit Kinderopvang van het Ministerie van SZW.

Zo dient een pedagogisch beleidsplan in duidelijke en observeerbare termen ten minste een beschrijving te bevatten van: de wijze waarop emotionele veiligheid van kinderen wordt gewaarborgd, de mogelijkheden voor kinderen tot ontwikkeling van hun persoonlijke en sociale competentie en de wijze waarop de overdracht van normen en waarden aan kinderen plaatsvindt (beleidsregels art. 2.2).

Voor de pedagogische onderbouwing van de Wet kinderopvang en de bijbehorende beleidsregels, is gekozen voor de opvoedingsdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven. Deze opvoedingsdoelen zijn beschreven in haar inaugurele rede “Tijd voor kwaliteit in de kinderopvang”, uitgesproken bij haar aanvaarding van het ambt van hoogleraar in het empirisch onderzoek naar en theorievorming over kinderopvang voor kinderen van 0 – 12 jaar aan de Universiteit van Amsterdam.

Zij omschrijft die opvoedingsdoelen als volgt:

‘Als de vier pedagogische basisdoelen van de opvoeding van kinderen in gezin en kinderopvang beschouw ik het aanbieden aan kinderen van:

1. een gevoel van **‘emotionele’ veiligheid**;
2. gelegenheid tot het **ontwikkelen van persoonlijke competentie**;
3. gelegenheid tot het **ontwikkelen van sociale competentie**;
4. de kans om zich **waarden en normen**, de ‘cultuur’ van een samenleving eigen te maken.’

Deze vier competenties ziet zij als gemeenschappelijke basisdoelen voor de opvoeding in zowel de kinderopvang als in het gezin. Zij gaat er van uit dat de basisdoelen in principe hetzelfde zijn maar dat de kinderopvang andere en vaak ook meer middelen ter beschikking heeft om deze te realiseren dan het gezin. Ze zijn geformuleerd aan de hand van de vraag wat kinderen nodig hebben voor hun welzijn en ontwikkeling, ook met het oog op hun later functioneren en welke ervaringen hierin belangrijk zijn. Deze ervaringen moeten elk kind geboden worden, niet alleen binnen de context van het gezin, maar ook in de kinderopvang als complementaire opvoedingssituatie.

Aan de 4 hierboven genoemde basisdoelen van de opvoeding, voegt Mirakel nog 2 andere doelen toe die eveneens belangrijk zijn:

5. **stimuleren van creativiteit**; fantasie en expressie, muziek en dans
6. **stimuleren van de motorische ontwikkeling**; sport en spel.

7.2 Bieden van emotionele veiligheid

Het bieden van emotionele veiligheid is van primair belang. Het draagt niet alleen bij aan het welbevinden van de kinderen, want een onveilig klimaat staat het realiseren van de andere pedagogische doelstellingen in de weg.

De factoren die kunnen bijdragen aan het ontwikkelen van een gevoel van veiligheid en de middelen die Mirakel hiertoe inzet zijn:

7.2.1 Relatie met pedagogisch medewerkers

Voor het opbouwen van een relatie is continuïteit van groot belang. Bij Pinoké werken we met twee vaste medewerkers die de kinderen kennen en in kunnen spelen op de individuele behoeften van de kinderen. De pedagogisch medewerkers halen de kinderen uit school en brengen de rest van de dag met ze door.

Vertrouwen ontstaat doordat de medewerkers de kinderen heel goed kennen en daardoor specifieke aandacht kunnen geven en vragen kunnen stellen aan de kinderen. De kinderen worden getroost als ze verdrietig zijn en ook aangemoedigd om het zelfvertrouwen te vergoten.

Door een pedagogisch medewerker – kind verhouding te hanteren van circa 1:10 is er altijd tijd voor persoonlijke aandacht.

7.2.2 Relatie met andere kinderen

Door te kiezen voor een verticale groep blijven de kinderen hun gehele periode op de BSO in dezelfde groep en ruimte spelen. Zij leren om te gaan en rekening te houden met oudere of juist jongere kinderen. Daarnaast wordt recht gedaan aan de vriendschappen die kinderen kunnen opbouwen.

Vriendjes en vriendinnetjes mogen komen spelen op de BSO (mits het kind aantal dit toelaat en het betreffende kind minimaal drie dagen per week naar de buitenschoolse opvang komt).

Pesten en fysiek of verbaal geweld worden niet toegestaan en door middel van een gesprek of activiteit probeert de pedagogisch medewerker dit 'foute' gedrag te kanaliseren. Wij vinden het belangrijk dat dit bespreekbaar gemaakt wordt met de kinderen en zijn hier ook preventief mee bezig door het maken van afspraken met de kinderen en het hanteren van gedragsregels, zodat we niet alleen ingrijpen wanneer het te laat is. Eenmaal per jaar staat het 'pesten' een week centraal, dit doen we in de vorm van spelletjes, met elkaar praten en andere activiteiten.

Ook stimuleren wij het dat de kinderen conflicten zelf oplossen. Wederzijds respect wordt van iedereen binnen de BSO verwacht. Dit houdt in dat wij de omgangsnormen, gevat in huisregels, positief stimuleren.

Bij het ophalen geven pedagogisch medewerker en kind elkaar een hand of high five en wanneer ze naar huis gaan weer. Zo sluiten wij de dag altijd 'positief' af.

7.2.3 Inrichting van omgeving

We geven een gevoel van geborgenheid door middel van de indeling van het lokaal, passend bij de ontwikkelingsfase (zie bijlage), in 'hoeken' en door het en tentoonstellen van knutsels en dergelijke. In de groepsruimte staat een bank en ligt

een vloerkleed, waar je je even lekker rustig op terug kunt trekken met bijvoorbeeld een boekje. Buiten wordt gesport en gespeeld met speciaal buitenmateriaal.

7.3 Ontwikkelen van persoonlijke competentie

Met het begrip ‘persoonlijke competentie’ wordt bedoeld op brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit.

Persoonskenmerken die kinderen in staat stellen om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden.

Kinderen kunnen greep krijgen op hun omgeving door middel van ontdekken en spel, welke vanuit het kind zelf voortkomt. Wat dient te worden bevorderd is geconcentreerd ‘vrij’ spel. De factoren die kunnen bijdragen aan het ontwikkelen van persoonlijke competentie en de pedagogische middelen die Mirakel hiertoe inzet, zijn:

7.3.1 Inrichting ruimte en aanbod van materiaal

De kinderen kunnen zich veilig voelen en ongestoord spelen. Er is een ruim aanbod van speelgoed voor alle leeftijden en afgestemd op de ontwikkelingsfase (zie bijlage) van de kinderen. Niet alles wordt tegelijkertijd aangeboden. Er wordt gevarieerd en afgewisseld en dit doen we om het voor de kinderen zo interessant en uitdagend mogelijk te houden. Veel knutselmaterialen mogen door de kinderen zelf gepakt worden.

7.3.2 Vaardigheid pedagogisch medewerker in begeleiden spel

Kinderen worden uitgedaagd tot spel door de materialen en de sport- en spel activiteiten die pedagogisch medewerker aanbieden, die aansluiten bij het ontwikkelingsfase (zie bijlage) en de interesses van het kind en de kinderen. We maken gebruik van weekplanningen voor binnen- en voor buitenactiviteiten. De variëteit in de weekplanningen stimuleert creativiteit. Elke ontwikkelingsfase komt aan bod en kinderen hebben inspraak in de indeling van hun dag. Als kinderen op een bepaald moment geen zin hebben dan worden ze wel door pedagogisch medewerkers gestimuleerd maar niet verplicht.

Door het jaar heen wordt met thema’s gewerkt en ieder thema omvat meerdere activiteiten, zoals: knutsel-, kook-, sport- en spelactiviteiten. Kinderen worden ook gestimuleerd tot het samen spelen met andere kinderen, onder andere door het bewust aanbieden van groepsactiviteiten en gezelschapsspelletjes passend bij de ontwikkelingsfase (zie bijlage) van de kinderen.

7.3.3 Bevorderen van zelfstandigheid en geven van inspraak

Vooraf de kinderen vanaf 7 jaar worden actief uitgenodigd mee te denken en te beslissen over activiteiten, inrichting en regels. Om dit in gestructureerd te laten verlopen, hebben we een kinderraad. In de kinderraad zitten kinderen die mee mogen praten over het beleid van Mirakel o.a. over de thema’s, workshops, uitstapjes en groepsregels.

7.3.4 Stimuleren van talent

Kinderen zijn uniek met eigen talenten, interesses en bijzonderheden. Het is van groot belang dat kinderen een veilige, vertrouwde, uitnodigende, zorgzame omgeving en

structuur aangeboden krijgen waarin zij hun (latente) talenten optimaal kunnen ontwikkelen. Dit is te bereiken door kinderen inzicht te laten krijgen in hun eigen mogelijkheden en door hen te stimuleren om eigen keuzes te maken. Om goed te kunnen aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen observeren wij ze gedurende de hele dag en bij specifieke sport- en spelmomenten. Daarnaast wordt er regelmatig met de kinderen gesproken. Door gerichte workshops aan te bieden die aansluiten op de behoeftes van de kinderen krijgen zij zo de mogelijkheid om hun talenten te ontdekken en verder te benutten. Door deze te organiseren binnen de veiligheid van de buitenschoolse opvang is het voor kinderen geen vreemde omgeving waar ze eerst zelf nog aan moeten wennen en durven ze ook meer te laten zien van zichzelf.

7.3.5 Kinderparticipatie

Dit komt o.a. tot uiting in de kinderraad en heeft een positief effect op het zelfvertrouwen en de communicatieve vaardigheden van kinderen. Het stimuleert de betrokkenheid van kinderen bij de BSO. Kinderparticipatie is goed voor de ontwikkeling van kinderen; het is een uiting van respect naar hun toe en het geeft pedagogisch medewerkers veel informatie over wat kinderen leuk vinden en graag willen doen. Tevens heeft het een educatieve waarde. Wij leven in Nederland in een democratie: samen leven, luisteren naar elkaar, een eigen mening vormen en deze (leren) uiten zijn belangrijke waarden in onze samenleving.

7.4 Ontwikkelen van sociale competentie

Het begrip 'sociale competentie' omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden. Bijvoorbeeld het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. De interactie met leeftijdgenootjes, het deel uitmaken van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competenties. Het geeft kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot personen die goed functioneren in de samenleving. Het samenzijn met vertrouwde pedagogisch medewerkers en bekende leeftijdgenootjes bevordert de ontwikkeling van relaties en dus een gevoel van veiligheid. Goede relaties met leeftijdgenootjes bevorderen de kwaliteit van hun uitwisselingen en van hun spel. In zo'n vertrouwde groep kunnen kinderen gevoelens van verbondenheid en sociale verantwoordelijkheid ontwikkelen.

Factoren die van invloed zijn en de pedagogische middelen die Mirakel hierbij inzet:

7.4.1 Communicatie

Van onze pedagogisch medewerkers wordt verwacht dat ze responsief zijn en zorgen voor een goede interactie met het kind en de kinderen. Er wordt veel gesproken en kinderen worden uitgenodigd tot praten en vertellen. Wanneer de kinderen binnen komen op de BSO volgt eerst een kort gesprekje over hoe de dag is geweest, maar wordt ook tijdens het eten ingegaan op bijzonderheden die het kind heeft meegemaakt. Kortom, er wordt heel bewust persoonlijke aandacht gegeven.

7.4.2 Positieve interactie met leeftijdgenootjes

De pedagogisch medewerkers moeten beschikken over de vaardigheid om dit in goede banen te leiden.

Zij spreken de kinderen aan op hun gedrag en nooit op hun persoon. Bij ruzies mogen beide partijen hun verhaal doen. Bij jongere kinderen is hier vaak nog wat meer sturing bij nodig. Zij zijn nog bezig met het leren van waarden, normen, regels en omgangsvormen. De oudere kinderen worden weer meer aangesproken op hun verantwoordelijkheid. De pedagogisch medewerkers stimuleren tot 'samen spelen en samen delen'.

7.4.3 Bevorderen morele ontwikkeling

Van pedagogisch medewerkers wordt pro sociaal gedrag verwacht. Zij geven uitleg over sociale overtredingen. Afspraken zijn gemaakt met kinderen over omgangsvormen en als daar niet aan gehouden wordt treden pedagogisch medewerkers corrigerend op in de zin dat ze zullen aanmoedigen tot bijvoorbeeld het maken van excuses, troosten of helpen.

Een jaarlijks terugkerend project is het thema 'pesten'. Met verschillende werkvormen voor de diverse leeftijden wordt het dit thema besproken o.a. wanneer wordt plagen pesten?

7.4.4 Spelmateriaal en activiteiten aanbod

Op de groep en ook voor buiten is spelmateriaal voor zowel individueel als gezamenlijk gebruik. Gezamenlijke activiteiten worden aangeboden in het kader van de thema's, hetgeen aanzet tot het gezamenlijk ervaren van onder andere plezier en succes. Er is ook een ruim aanbod van gezelschapsspelen.

7.5 Normen en waarden

Tot het bevorderen van socialisatie en cultuuroverdracht zijn extra mogelijkheden binnen de kinderopvang want een kindcentrum is een bredere samenleving dan het gezin. Kinderen komen in aanraking met andere aspecten van de cultuur en met de diversiteit van de samenleving.

7.5.1 Afspraken en omgangsvormen

Op de BSO worden afspraken en omgangsvormen voor verschillende situaties en voor verschillende ruimtes (deels) besproken en vastgesteld met de kinderen. Tevens worden afspraken gemaakt over wat de manieren zullen zijn om elkaar daar aan te houden. Van een ieder binnen de BSO wordt verwacht dat hij/zij anderen met respect behandelt. Het elkaar met respect behandelen is 'de waarde'. Dit vertaalt zich op de buitenschoolse opvang in normen, zoals bijvoorbeeld dat fysiek en verbaal geweld niet zijn toegestaan en dat ook pesten niet wordt getolereerd. Voor deze situaties zijn geschreven (handhavings)regels. Of dat bepaalde beleefdheidsnormen in acht worden genomen: het elkaar (pedagogisch medewerkers - kinderen) begroeten en gedag zeggen met een handdruk, tafelmanieren, elkaar laten uitspreken, op je beurt wachten.

De continue uitwisseling van waarden en normen vindt in een groep kinderen ook onbewust plaats. Tussen kinderen onderling speelt eigenlijk voortdurend wat hoort en niet hoort, hetgeen door onze pedagogisch medewerkers kan worden bijgestuurd en eventueel in goede banen geleid. Kinderen kunnen nogal eens 'enthousiast' in zijn in bijvoorbeeld sport- en spelsituaties.

7.5.2 Cultuuroverdracht

Cultuuroverdracht vindt plaats doordat op Mirakel kinderen (en ook pedagogisch medewerkers) van verschillende gezindten bij elkaar komen. Met de verschillende achtergronden van kinderen en medewerkers wordt ook zoveel mogelijk rekening gehouden.

Aan cultuuroverdracht wordt ook bewust gewerkt door middel van de wisselende thema's waarmee gewerkt wordt en de daaraan gekoppelde activiteiten. Een voorbeeld: 'het Landenthema', waarin een bepaalde periode in het teken stond van een aantal landen. Er werden vlaggen geknutseld, specifieke gerechten gekookt en er was muziek/zang/dans uit die landen.

7.5.3 Kinderen en seksualiteit

Tijdens de basisschool periode beginnen kinderen na te denken over relaties met elkaar en over de liefde. Dit zal bij het ene kind eerder zijn dan bij het andere kind. Het is ook belangrijk dat kinderen lichaamsbesef krijgen en een identiteit ontwikkelen. Het lijkt soms alsof deze ontwikkeling zich vanzelf voltrekt. Echter voor een goede ontwikkeling zijn er vanuit de omgeving bepaalde voorwaarden nodig. Vriendschappen, verliefd zijn, seksualiteit en het eigen lichaam zijn onderwerpen die bespreekbaar zijn op de BSO. De manier waarop de pedagogisch medewerkers hiermee omgaan is afhankelijk van de leeftijd van de betrokken kinderen. Dit kan door middel van het lezen van een boek over het lichaam en er samen met een aantal leeftijdsgenoten of een pedagogisch medewerker een gesprek over voeren. Kinderen geven zelf goed aan wat ze wel of niet willen vertellen.

De pedagogisch medewerkers staan open voor de vragen die de kinderen stellen, maar gaan niet verder dan waar zij zelf en Kinderopvang Mirakel zich gemakkelijk bij voelen. Mochten er vragen zijn waarvan wij vinden dat dit bij de ouders thuis hoort dan zullen wij dit aangeven bij de kinderen en in de overdracht richting ouders. De verantwoordelijkheid voor seksuele voorlichting blijft bij de ouders/verzorgers liggen.

7.6 Stimuleren van creativiteit

Op de groep doen wij creatieve activiteiten met de kinderen. In de eerste plaats omdat kinderen het leuk vinden en wij op hun behoefte ingaan, maar ook omdat het goed is voor de ontwikkeling en het samenspel met andere kinderen. Verder leert het kind ook zijn eigen mogelijkheden en talenten kennen. (zie persoonlijke competentie) Creatief bezig zijn kan ook een uitlaatklep zijn voor gevoelens. Door als pedagogisch medewerker positief te zijn en datgene te benadrukken waar het kind goed in is, draag je bij aan het zelfvertrouwen van een kind en bevorder je de verdere creatieve ontwikkeling.

Dagelijks mogen de kinderen tekenen, kleuren, plakken en knippen. De materialen staan klaar op de groep en de kinderen mogen die zelf pakken. Wanneer een kind graag uit zichzelf iets wil maken krijgt het de ruimte om dit te doen, indien nodig helpen wij een handje. Verder spelen de kinderen onder elkaar een rollen-/fantasiespel en als een kind er om vraagt spelen de pedagogisch medewerkers mee.

Buiten de spontane activiteiten die uit de kinderen zelf komen, bedenken wij ook gerichte activiteiten die wij de kinderen aanbieden. Wij werken met thema's en bedenken daar verschillende activiteiten bij zoals knutsels, toneelstukjes, verhalen, spelletjes en dergelijke. Op de groep is er een thema-wand die met mooie knutsels wordt opgevuld zodat het een groot kunstwerk wordt. Andere vormen van georganiseerde creatieve activiteiten die wij doen naast knutselen zijn toneelspel en drama. We beelden met de kinderen bijvoorbeeld sprookjes uit of laten de kinderen zelf een verhaal bedenken om te spelen, waar de pedagogisch medewerkers dan een beetje sturing aan geven. Ook beelden de kinderen zonder woorden iets uit en de andere kinderen moeten dan raden wat het is. De fantasie wordt ook enorm gestimuleerd door 'doen-alsof-spelletjes': "Nu zijn jullie allemaal leeuwen, auto's, noem maar op", "Wat zou je doen als ..... je de baas zou zijn van iedereen".

Drama ligt dicht bij het gevoel van de kinderen. We doen oefeningen waarbij zij zich bewuster worden van hun zintuigen, ademhaling en gevoel. Bijvoorbeeld: allemaal op de grond liggen, ogen dicht, handen op de buik en na laten denken over hun ademhaling. Wanneer de kinderen dan helemaal ontspannen en tot rust zijn gekomen, is de één een slappe pop en de ander zijn baas die de armen en benen beweegt. De slappe pop moet proberen ontspannen te blijven zodat armen en benen slap blijven.

Drama wordt aan de oudere kinderen aangeboden in de vorm van een theaterworkshop, door een vakdocent.

Wij proberen veel te variëren en met nieuwe dingen te komen wat betreft activiteiten, zodat het voor de kinderen leuk is en blijft om creatief bezig te zijn.

De inzet van muziek, zang en dans als pedagogische middelen, werkt stimulerend op veel ontwikkelingsgebieden van kinderen. Ze dragen bij aan de:

- motorische ontwikkeling; het ritmisch bewegen op muziek
- cognitieve ontwikkeling; de taalontwikkeling bij met name kleuters door het zingen van liedjes en het stimuleren van de geheugenfunctie door het aanleren er van, het bevorderen van ruimtelijk inzicht door middel van dans
- sociale ontwikkeling; het zijn activiteiten die samen gedaan worden en waarbij rekening moet worden gehouden met elkaar
- emotionele ontwikkeling; allerlei indrukken worden opgedaan en gevoelens kunnen worden opgewekt of juist gekanaliseerd.

Muziek, zang en dans worden niet alleen bewust aangeboden als stimulans voor de verschillende ontwikkelingsgebieden, maar vooral ook ter ontspanning en omdat de kinderen het gewoon heel erg leuk en gezellig vinden.

Workshops die in dit kader worden aangeboden zijn bijvoorbeeld Streetdance op verschillende niveaus voor jongere en oudere kinderen en Djembé (Afrikaans trommelen). Bij festiviteiten op de BSO zoals met Sinterklaas is muziek, zang en dans ook een bindmiddel tussen pedagogisch medewerkers, kinderen en ouders.

7.7 Stimuleren van motorische ontwikkeling

Bewegen is van essentieel belang voor zowel de motorische- als de algemene ontwikkeling van jonge kinderen. Kinderen moeten daarom in staat worden gesteld om een breed en wendbaar bewegingsrepertoire op te bouwen. De activiteiten worden zo ingericht dat kinderen de kans krijgen om hun eigen mogelijkheden en grenzen te verkennen, waarbij ze wel rekening moeten houden met anderen. Bewegingsactiviteiten die worden aangeboden op zijn zeer divers: tikspellen, estafettes, trefbal, hockey, softbal, badminton, voetbal, handbal, honkbal, volleybal e.d. Daarnaast bieden we ook thema gerelateerde activiteiten aan, zoals workshops streetdance of judo. De kinderen krijgen in ruime mate de kans om geboeid te raken door het belangeloos meedoen aan een bewegingsactiviteit. Ook laten wij de kinderen vrij in het zelf opzetten van hun bewegingsideeën. Natuurlijk wel met een scherp oog voor hun veiligheid. Bewegen vormt voor kinderen een vitale en fascinerende wijze van omgaan met anderen en met de eigen bewegelijkheid. Kinderen bewegen graag en veel en het is zaak dat dit behouden blijft. Voor de geschikte spel- en bewegingsvormen zie bijlage.

8. VEILIGHEID EN GEZONDHEID

Op onze vestigingen wordt een bewust veiligheids- en gezondheidsbeleid gevoerd. Op de kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang werken wij met diverse protocollen, zoals medicijngebruik, vermoeden van kindermishandeling, deurbeleid enz.

8.1 Veiligheid- en gezondheidsbeleid

Er wordt een bewust veiligheid- en gezondheidsbeleid gevoerd. Dit is een terugkerend agendapunt op de vergaderingen van de oudercommissie met Mirakel en tijdens de teamvergaderingen intern. Elke maand wordt een protocol besproken, zo wordt er getoetst of de praktijk nog overeenkomt met wat er beschreven staat, mocht dit niet het geval zijn dan wordt dit aangepast.

De quickscan gaan we in de loop van 2018 invoeren, dit dient ter ondersteuning van het veilig- en gezondheidsbeleid.

8.2 EHBO/BHV

Het merendeel van pedagogisch medewerkers heeft een cursus kinder-EHBO gevolgd van twee dagdelen. Jaarlijks wordt er door hen een herhalingscursus gevolgd, zodat er elke dag voldoende geschoolde EHBO'ers aanwezig zijn. Op het personeelsrooster staat per dag wie de EHBO'er van dienst is. De EHBO diploma's zijn toegevoegd aan het beleid veiligheid- en gezondheid. Het beleid is in te zien bij de leidinggevenden op de vestiging.

Naast de kinder-EHBO worden er ook jaarlijks BHV-ers opgeleid.

8.3 Hygiëne

Aan de hygiëne wordt op de kinderdagverblijven van Mirakel zeer veel aandacht besteed. Ter ondersteuning van de groepsleiding en voor het schoonhouden van de algemene ruimtes zijn één of meerdere huishoudelijk medewerkers verbonden aan ieder kinderdagverblijf.

8.4 Praktische veiligheid

Mirakel heeft technische medewerkers in dienst die onderhouds- en reparatiewerkzaamheden verrichten aan de gebouwen, tuin, inventaris en speelgoed. De te verrichten werkzaamheden worden eens per maand door middel van een klussenlijst doorgegeven. Op deze lijst wordt ook de stand van zaken bijgehouden.

8.5 Achterwacht

Er zijn altijd twee pedagogisch medewerkers aanwezig, als de omstandigheid er om vraagt is er iemand om hulp in te schakelen of eventueel met het kind naar de EHBO te gaan. Mocht het zo zijn dat er geen tweede medewerker aanwezig is dan is er in uitzonderlijke situaties een achterwacht bereikbaar die binnen 15 minuten aanwezig kan zijn (protocol achterwacht is in te zien bij de pedagogisch medewerkers van de groep).

8.6 Voedingsbeleid

Wij werken met een gezond voedingsbeleid. Dit geldt ook voor de warme maaltijden die aan het eind van de dag aangeboden worden.

Kinderen hebben voor een goede ontwikkeling gezonde voeding nodig, dit houdt in dat zij alle benodigde voedingsstoffen aangeboden moeten krijgen die het lichaam dagelijks nodig heeft. Naast verantwoorde voeding is voldoende beweging belangrijk voor een goede gezondheid. Door variatie in voeding kunnen de kinderen kennis maken met verschillende smaken en kunnen ze ontdekken wat zij lekker vinden. (protocol achterwacht is in te zien bij de pedagogisch medewerkers van de groep).

9. OUDERS EN VERZORGERS

De ouder die werk en zorg/opvoeding combineert moet er volledig op kunnen vertrouwen dat wij een deel van deze zorg en opvoeding zo goed en gewetensvol mogelijk overnemen en dat wij er voor openstaan dat dit gebeurt op een manier die het beste aansluit bij de ideeën en wensen van de ouder.

Om werk en zorg/opvoeding in praktische zin zo goed mogelijk te kunnen combineren zijn wij, met uitzondering van de reguliere feestdagen en weekends, 52 weken per jaar dagelijks geopend.

9.1 Algemene informatie naar ouders

Ongeveer vier keer per jaar gaat er een nieuwsbrief uit voor de ouders waarin wordt verteld over het reilen en zeilen op de BSO. Ook worden er jaarlijks verschillende festiviteiten georganiseerd waarbij alle ouders van harte welkom zijn: een zomerborrel, een kerstlunch, en de Sterrenjacht in het voorjaar.

9.2 Overdracht

Op de BSO vinden wij het contact met de ouders zeer belangrijk. Aan het einde van de dag wordt aan alle ouders die hun kind(eren) komen halen een korte overdracht gegeven over wat we, in het algemeen en hun kind in het bijzonder, die dag gedaan hebben en of er nog bijzonderheden zijn. Wanneer iets vervelends gebeurd is, een kind is bijvoorbeeld gevallen en heeft zich daarbij flink bezeerd, dan bellen wij de ouders altijd even voordat zij op de BSO komen, zodat zij niet voor verrassingen komen te staan.

9.3 Wenperiode

De periode dat een kind voor het eerst naar de BSO gaat is een periode vol nieuwe ervaringen en indrukken, daarom vinden wij het belangrijk dat het kind de tijd en ruimte krijgt om te wennen. Sommige kinderen bouwen de wenperiode langzaam op terwijl andere er minder tijd voor nodig hebben.

We maken altijd afspraken met ouders over het wennen. Bijvoorbeeld dat we even bellen om de ouders op de hoogte te houden of dat we afspreken dat een ouder zijn kind eerder ophaalt wanneer dit wenselijk blijkt te zijn.

De kinderen krijgen de extra aandacht die ze nodig hebben, ze worden op hun gemak gesteld. In de wenperiode starten de pedagogisch medewerkers meteen met het opbouwen van een persoonlijke band met de kinderen. Dit doen we door de kinderen goed te monitoren en in te spelen op hun behoefte op dat moment. Vaak zie je ook dat andere kinderen hier een rol in gaan spelen door bijvoorbeeld dingen uit te leggen over de BSO; waar kun je alles vinden, wat zijn de regels, waar kun je mee spelen etc.

9.4 Oudercommissie

Een oudercommissie behartigt de belangen van alle kinderen en ouders van de BSO. Deze komt minimaal vier keer per jaar met de leiding van Mirakel in vergadering bijeen en ziet toe op en brengt advies uit ten aanzien van de kwaliteit, in de ruimste zin van het woord.

In het reglement van de oudercommissie heeft Mirakel expliciet opgenomen dat deze bevoegd is om ook ongevraagd te adviseren en niet alleen over de onderwerpen waarover de oudercommissie adviesrecht heeft (Wk art. 40.3).

Het aandraagen van ideeën en adviezen, niet alleen van de oudercommissie maar ook van de individuele ouder, wordt door de organisatie zeer op prijs gesteld en altijd serieus genomen.

9.5 Openingstijden

BSO Backershagen is 52 weken per jaar en vier dagen per week geopend; op woensdag is de vestiging gesloten.

Tijdens vakanties en op studiedagen is de vestiging geopend vanaf 8.00 uur tot 18.30 uur en worden de kinderen voor een groot deel ook opgevangen op BSO Kalfjeslaan.

Wij zijn alleen gesloten op de algemeen erkende feestdagen en daarnaast zijn wij op sinterklaasavond, kerstavond oudjaarsavond gesloten vanaf 15.30 uur.

9.6 Ruil- en extra dagen

Mirakel biedt onder bepaalde voorwaarden onbeperkt ruildagen aan:

- Ruildagen kunnen één maand vooruit toegezegd worden door de pedagogisch medewerkers. In de praktijk blijkt dat we vaak maar twee weken vooruit kunnen kijken. Ouders zullen het per maand opnieuw moeten aanvragen.
- Ruilen kan alleen als de bezetting het toelaat
- Ruildagen kunnen niet ingewisseld worden met een feestdag
- Ruildagen dienen binnen hetzelfde kalenderjaar opgenomen te worden
- Ouders met een arrangement van 46 of 48 weken kunnen uitsluitend in de opvangweken behorende bij hun contract ruildagen inzetten

Naast de ruildagen is het ook mogelijk om extra dagen opvang tegen een gereduceerd tarief aan te vragen.

9.7 Klachtenprocedure

Mirakel heeft in het kader van de Wet kinderopvang een interne klachtenregeling opgesteld.

Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders. Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de direct betrokkene, (assistent) leidinggevende of coördinator van de vestiging. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht ingediend worden bij de klachtencoördinator: c.post@kdvmirakel.nl. Een formele klacht wordt schriftelijk ingediend.

Tenslotte kunnen ouders en oudercommissies met vragen en klachten over kinderopvang naar het Klachtenloket Kinderopvang. Dit loket is verbonden aan de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen.

10. SAMENWERKENDE INSTANTIES

10.1 Inspectie kinderopvang GGD Amsterdam

Periodiek, in de regel één maal per jaar, brengt de inspectie kinderopvang van de GGD een bezoek aan de buitenschoolse opvang voor onderzoek op basis van een vast toetsingskader ontwikkeld door GGD Nederland.

De kwaliteitsaspecten die de toezichthouder beoordeelt voor buitenschoolse opvang, zijn ingedeeld naar de volgende domeinen: ouders, personeel, veiligheid en gezondheid, accommodatie en inrichting, groeps grootte en pedagogisch medewerker – kindratio, pedagogisch beleid en praktijk en klachten.

Elk domein kent verschillende voorwaarden; criteria waarop wordt getoetst of wordt voldaan aan de kwaliteitsvoorschriften van de Wet kinderopvang, de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang en de Wet klachtrecht cliënten zorgsector.

Voor het domein pedagogische praktijk zijn indicatoren opgenomen waaraan de praktijk wordt getoetst; kennen de beroepskrachten de inhoud van en handelen zij conform het pedagogisch beleidsplan.

Bij elk kwaliteitsaspect is een beslisregel opgenomen waaruit duidelijk wordt aan welke voorwaarden moet worden voldaan om tot een positief oordeel te komen. Het oordeel van de toezichthouder op een kwaliteitsaspect komt via deze beslisregel tot stand.

Het inspectierapport ligt ter inzage op het betreffende kindcentrum en tevens is er een link op website www.kdvmirakel.nl naar het landelijke register kinderopvang. Als u doorklikt naar de vestiging van uw keuze kunt u in de linker kolom op het icoontje klikken. Oudercommissies krijgen een kopie van het rapport.

10.2 Vertrouwenspersoon

Wij streven er naar een sfeer te creëren, waarbinnen ouders zoveel mogelijk bespreekbaar kunnen maken met de medewerkers en/of het management van Mirakel. Dit kan bijvoorbeeld het (pedagogisch) beleid of de dagelijkse gang van zaken zijn.

Het kan echter voorkomen dat ouders het gevoel hebben niet terecht te kunnen bij de medewerkers of het management van Mirakel. Voor die situaties heeft Mirakel een vertrouwenspersoon (Bernadet Schansman) ingesteld voor de ouders van de kinderen die zij opvangen, afgekort VvO.

10.3 Overige instanties

Op het moment dat de groepsleiding het idee heeft dat de ontwikkeling van een kind op een bepaald gebied anders verloopt dan normaal, bespreken zij dit met de (assistent) leidinggevende. Dit kan tijdens de groepsbespreking, maar ook tussendoor. Zo nodig, wordt advies gevraagd aan de pedagogisch coach die deel uitmaakt van het Mirakelteam. Voordat deze op de groep komt observeren wordt er toestemming gevraagd aan de ouders. De bevindingen worden met de ouders besproken en afspraken gemaakt hoe we verder het kind gaan begeleiden. De eerste stap is dat we het kind intern begeleiden voor een afgesproken periode met de ouders om daarna opnieuw met elkaar in gesprek te gaan.

Als deze aanpak positief uitpakt of we met bijstelling van het plan denken dat we vooruit komen met het kind, dan gaan we hiermee verder. Anders wordt er, in overleg met de ouders, externe hulp ingeschakeld. Dit kan via de ouders of via Mirakel (met toestemming van de ouders), met een van de volgende instanties, het Kabouterhuis, Loket Vroeghulp, OKIDO(S), MEE, Veilig thuis, Steunpunt Opvoeding, OKC e.d.. Mirakel heeft eenmaal in de acht á tien weken overleg met een ambulante orthopedagogisch medewerker van het Kabouterhuis waarbij we de kinderen die opvallen bespreken. Hetzelfde geldt voor het overleg met de logopedist.

Mirakel heeft twee aandachtfunctionarissen die de pedagogisch medewerkers ondersteunen bij kinderen die opvallen. Zij onderhouden het contact met externe hulp zoals eerder genoemd. De aandachtfunctionarissen gaan jaarlijks naar een bijscholingsdag.

Bijlage I: ontwikkelingsfases van kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar

Onderstaand worden de ontwikkelingsfases kort beschreven, met daarbij de rol van de pedagogisch medewerker en het spelmateriaal wat bij de ontwikkelingsfase wordt aangeboden. Het is een algemene omschrijving van de ontwikkeling. De ontwikkeling van kinderen verloopt namelijk lang niet altijd hetzelfde. Het is daarom van belang dat de pedagogisch medewerker naast de kennis van verschillende ontwikkelingsfasen ook informatie over individuele kinderen verzamelt door ze te observeren. Door de informatie uit de observaties en de kennis over de ontwikkeling van kinderen te koppelen kan de pedagogisch medewerker de kinderen individueel en in groepsverband goed begeleiden. Belangrijk is bij alle ontwikkelingsfases te zorgen voor voldoende succeservaringen waardoor het zelfvertrouwen van het kind groeit.

Kleuters van 4 jaar tot 6 jaar hebben de duidelijkheid en veiligheid nodig van een pedagogisch medewerker.

Middenbouwers van 6 jaar tot 8 jaar willen competitie binnen de groep leeftijdsgenoten.

Bovenbouwers van 8 jaar tot 12 jaar willen kunnen kiezen voor hun eigen interesses.

Kleuters: 4-jarigen

Zij doen vaak veel indrukken op bij de basisschool en kunnen dus moe zijn. Een nieuwe uitdaging van speelgoed is eigenlijk niet nodig. Veelal zoeken ze de veiligheid op van bekend speelgoed, zonder veel inspanning en concentratie. Ze spelen voor de ontspanning. Dit betekent niet dat ze stilzitten. Zich afreageren van een schooldag kan zich ook uiten door van alles te doen behalve zitten. Er komt wel steeds een duidelijkere rolverdeling tussen jongens en meisjes. Het naspelen van de grote mensenwereld wordt steeds meer een rollenspel.

Wat wordt er verwacht van de pedagogisch medewerker

Vertrouwen geven door vaste gebruiken, zoals aan tafel gaan, de dag bespreken, oog hebben voor ieder individu. Na schooltijd de kinderen even bij laten als zij dat willen door bijvoorbeeld op de bank een boekje lezen of een spelletje spelen.

Herhalingen van bekende spelletjes geeft een kind zelfvertrouwen. De pedagogisch medewerker speelt mee met het spel als daar behoefte aan is. Zowel bij een gezelschapsspel als vrij spel gelden de regels die de kinderen aan kunnen. Er is een rustig hoek waar de kinderen zich terug kunnen trekken.

Speelgoed in deze fase:

Simpele gezelschapsspelletjes

De bekende hoeken

Fantasie

Boeken

Muziek

Bal spellen

Buiten spelen

Memorie

Puzzelen (grond- en legpuzzels variërend van 20 tot ongeveer 50 stukjes), creatief bezig zijn.

Kleuters: 5-jarigen

Vijfjarige zijn zo vertrouwd met hun eigen leefwereld, dat ze met hun fantasie een eigen speelwereld kunnen maken. Ze gebruiken hiervoor constructiemateriaal, zoals kleine poppetjes (indianen, ridders etc.) en bouwstenen.

Alles wat ze tot nu toe aan vaardigheden hebben verworven wordt gebruikt om nieuwe ervaringen op te doen. Bijvoorbeeld spelen met taal door rijmen, vertellen en eindeloos kletsen.

Wat wordt er verwacht van de pedagogisch medewerker

Het is belangrijk voor hen om te kunnen vertrouwen op regels en afspraken in het spel. Pedagogisch medewerkers moeten hierin begeleiden en de mogelijkheden scheppen voor het spel. Het samen lezen en navertellen van (prentenboek)verhalen is stimulerend voor de taal- en denkontwikkeling.

Gezelschapspelletjes worden samen gespeeld. Om kinderen zich veilig te laten voelen in een competitie spel is meespelen van de pedagogisch medewerker nodig. Zo wordt kennisgemaakt met winnen en verliezen en kunnen kinderen trots zijn op zichzelf.

Speelgoed in deze fase

Werelden op bouwen doormiddel van playmobil, knex en barbies.

Fantasiespel (tenten bouwen)

Buiten spelen

Gezelschapspelletjes

Muziek maken

Knutselen

Poppen

Kleuter: 6-jarigen

Kenmerkend voor de zes jarigen is de veelzijdigheid van hun spel. Het lijkt wel of ze alles nog eenmaal uit de kast willen trekken. Bij het spelen met poppen, constructiematerialen of auto's kunnen ze alles gebruiken. Om overzicht te houden organiseren de kinderen. Ze verdelen rollen en zijn in staat om samen te werken.

Het competitie-element heeft een grote rol in spel. Kinderen willen resultaat zien in hun spel, ze bedenken tactieken en zijn zich bewust van de kans op winnen of verliezen.

Vanaf ongeveer 6 jaar gaan de rages een rol spelen in het dagelijkse leven van het schoolkind.

Het ene kind zal daar meer beïnvloedbaar voor zijn dan het andere kind. Denk aan Putty (slijm), figet spinners, Pokémon, knikkeren, voetbalplaatjes enz.

Wat wordt er verwacht van de pedagogisch medewerker

De rol van de pedagogisch medewerkers verandert in deze fase van het beïnvloeden naar een meer begeleidende, coachende taak. Door het spel of vrijspelen soms stil te leggen kan voorkomen worden dat de competitiedrang niet uitmond in een conflict.

Speelgoed in deze fase

Knikkeren (begint in deze fase voor het echt, dus verloren is weg knikker)

Puzzelen tot 100 stukjes

Muziek maken

Na spelen van de werkelijkheid/fantasie lopen door elkaar heen.

Onderzoeken, vergroot glas, trucs, proefjes, zaklantaarn

Knutselen

Toveren

Buiten spelen

In de kleuterleeftijd zijn tikspelletjes, balspelletjes en bewegen op muziek heel populair. Bijvoorbeeld: poorttikkertje, eilandbal, diamantroof, yoga, dansen, vang de bal.

Middenbouw: kind 7-8 jarigen

De kinderen uit groep 3 en 4 houden van resultaten. Ze weten wat ze van te voren nodig hebben om hun spel te kunnen uitvoeren. Spelen blijft leuk zolang de mogelijkheden passen bij hun interesse, uitdaging en ideeën. Ze spelen met een duidelijk doel voor ogen. Bij gezelschapspelletjes bedenken ze hun eigen regels. Daarnaast is dit ook de leeftijd dat ze zich "gaan vervelen", het lijkt wel alsof spelen niet meer vanzelfsprekend gaat. Dat komt doordat ze zich bewust worden van hun rol in de groep; ineens vinden ze dat een bepaald spel kinderachtig is, of voelen ze zich beperkt in hun mogelijkheden.

Wat wordt er verwacht van de pedagogisch medewerker

Het is voor de pedagogisch medewerkers de uitdaging om kinderen ook nu het plezier in het spelen te laten houden. Dit doen ze door een breed aanbod aan creatieve activiteiten vrijblijvend aan te bieden. De spelvormen worden met inbreng van de kinderen aangepast. Ze creëren ruimte en tijd om kinderen dat te laten doen wat ze leuk vinden en waar hun talenten liggen. De coachende de rol van de pedagogisch medewerker wordt meer uitgebreid.

Speelgoed in deze fase

Lego

Racebaan

Radio grafisch speelgoed

Verzamelingen aanleggen

Gezelschapspelen waarin een competitie element in verwerkt is zoals junior monopoly, junior triviant

Toneelstukjes

Hutten bouwen

Balspellen/buiten spelen

Sportspeelgoed (voetballen, tafelvoetbal, hockey tafeltennistafel enz.)

Onderzoeken (zaklantaarn, vergrootglas enz.)

In de middenbouwleeftijd zijn tikspelletjes, estafette spelletjes en sportspelletjes erg in trek. Denk hierbij aan roofvogel en kip, siamees voetbal, schoenen race.

De bovenbouw: 9-12 jarigen

De oudere kinderen kijken verder dan hun neus lang is. Ze willen graag ergens bij betrokken raken. Ze houden van het organiseren van voorstellingen, acties, avonturen, handeltjes en projecten. Ze werken naar een doel, het kunnen leveren van zichtbare prestaties hoort bij het laten zien wat ze kunnen en kennen.

Ze willen het echte werk dus een echte boormachine en een echte sterrenrijker. De verschillen tussen echt en onecht zijn zeer belangrijk. Ze gaan voor echt om ermee te spelen.

Bovenbouwers vinden de bso leuk wanneer ze serieus genomen worden. Dit betekent met nadruk niet dat ze alles mogen doen of zelf moeten verzinnen. Inspraak is iets anders dan bepalen en meedenken is iets anders dan overal zelf verantwoordelijk voor zijn.

Daarnaast hebben ze behoefte om fysieke ruimte te krijgen, buiten het oog om van de pedagogisch medewerkers. Zelfstandig dingen kunnen ontdekken en interesses met elkaar delen.

Wat wordt er verwacht van de pedagogisch medewerker

De rol van de pedagogisch medewerker in deze leeftijdsontwikkeling is de kinderen c.q. prepubers betrekken bij de activiteiten, ze laten mee denken en verantwoordelijkheid geven. Het vertrouwen geven bij zelfstandig buiten spelen is tevens van belang. Daarnaast moeten pedagogisch medewerkers begrip op kunnen brengen voor de keuze die de prepubers maken en eventueel een compromis met hen kunnen sluiten. Bijvoorbeeld met mooi weer binnen willen blijven, kijken of daar voor beide partijen zonder "dwang van bovenaf" een tussenoplossing voor gevonden kan worden.

Speelgoed in deze fase

Buiten spelen

Sportspeelgoed (voetballen, tafelvoetbal, hockey tafeltennistafel enz.)

Creatief

Techniek

Puzzels tot 500 stukjes

Spelletjes met vraag en antwoord (letterspelletjes, aardrijkskunde enz.)

Strategische spelletjes

Alleen willen zijn (iPod, mobiele telefoon dagboek enz.)

Fantasie (fopartikelen, toneel, imitatie enz.)

Echt (fototoestel, kookboek)

Verzamelen

In de bovenbouwleeftijd zijn sporten, concentratiespelletjes, strategische spellen erg geliefd. Denk hierbij aan "Wie is de mol", hockey, voetbal of levend Stratego.

Bijlage II: interactieve vaardigheden medewerker

In deze bijlage staat concreet beschreven hoe beroepskrachten op een sensitieve en responsieve manier met kinderen omgaan en hoe zij grenzen stellen aan en structuur bieden voor het gedrag van kinderen zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen.

Wij bieden kinderen een gevoel van emotionele veiligheid door:

- Het kind het gevoel te geven dat het er mag zijn;
- Het kind positief en op een respectvolle manier te benaderen;
- Vaste pedagogisch medewerkers op de groep;
- Kinderen duidelijk te maken wat wel en niet mag (regels/grenzen stellen);
- Een foto van elk kind op de groep te plaatsen (bevordert het gevoel van erbij horen).

We tonen een responsieve houding naar kinderen: door goed te kijken, te wachten en te luisteren naar het kind kunnen we zijn non-verbale en verbale communicatie herkennen en beantwoorden.

Kinderen hebben behoefte aan een persoonlijke benadering die gericht is op hun gevoeligheden, interesses en bijzonderheden. Kinderen hebben behoefte om met elkaar te spelen maar ook op één op één aandacht met de pedagogisch medewerker. De pedagogisch medewerkers spelen op deze momenten in om plezier te maken met het kind en samen te praten. Door het specifieke contact met een kind groeit de vertrouwensband nog verder. Dit zijn de basisgegevens voor het ontwikkelen van een positief zelfbeeld.

We besteden aandacht aan de emoties die het kind laat zien, benoemen die en praten erover. Als kinderen verdrietig zijn of niet goed in hun vel zitten, laten we ze in hun waarde en zoeken naar een manier om voor ze te zorgen en ze te troosten. We houden onze aandacht bij het kind. We willen het kind het gevoel geven er voor hem of haar te zijn. Alles gebeurt vanuit een positieve benadering naar het kind toe.

INTERACTIEVAARDIGHEID: SENSITIEVE RESPONSIVITEIT

Wat doet de pedagogisch medewerker

De medewerker volgt het initiatief van het kind tijdens de interactie.

De medewerker maakt contact met alle kinderen van de groep door ze aan te kijken.

De medewerker heeft aandacht voor de signalen van alle kinderen.

De medewerker laat merken dat zij de signalen van kinderen ziet of hoort.

De medewerker reageert op het juiste moment op de signalen van de kinderen.

De medewerker helpt kinderen bij het uiten en verwoorden van hun gevoelens.

De medewerker gaat door op de inhoud van wat het kind zegt.

Wat zegt de pedagogisch medewerker

- De medewerker noemt kinderen bij de naam.
- De medewerker verwoordt de gevoelens van de kinderen.
- De medewerker verwoordt wat het kind ervaart of bedoelt.
- De medewerker stelt de kinderen op hun gemak.
- De medewerker vraagt naar de gevoelens en gedachten van kinderen.
- De medewerker verwoordt zijn eigen gevoelens.
- De medewerker benoemt dat het fijn vinden om de kinderen te zien.

Hoe zegt de pedagogisch medewerker het

- De medewerker spreekt op een vriendelijke toon.
- De medewerker laat merken dat hij/zij luistert (verbaal en non-verbaal).
- De medewerker gebruikt vriendelijke zinsconstructies (zullen we samen...?, wil je soms...?).
- De medewerker spreekt met en niet tegen de kinderen.
- De medewerker maakt oogcontact tijdens het spreken.

INTERACTIEVAARDIGHEID: PRATEN EN UITLEGGEN (VOOR ALLE 4 DE OPVOEDDOELEN)

Wat doet de pedagogisch medewerker

- De medewerker benut zoveel mogelijk situaties om in gesprek te gaan met kinderen.
- De medewerker moedigt kinderen aan om zelf te praten.
- De medewerker gaat door op wat kinderen zeggen.

Wat zegt de pedagogisch medewerker

- De medewerker voert gesprekken met kinderen.
- De medewerker benoemt wat zij ziet en doet.
- De medewerker benoemt wat kinderen zien en doen.
- De medewerker verwoordt gedachten en gevoelens van kinderen.
- De medewerker vult aan wat kinderen zeggen met extra informatie.

Hoe zegt de pedagogisch medewerker het

- De medewerker herhaalt wat het kind zegt in de correcte bewoording.
- De medewerker vult uitingen van kinderen aan met extra inhoudswoorden.
- De medewerker praat mét en niet tegen kinderen.
- De medewerker maakt correcte en gevarieerde zinnen.
- De medewerker stelt verschillende soorten vragen (open uitnodigend, niet alleen gesloten vragen).
- De medewerker varieert met woorden door bijvoorbeeld synoniemen te gebruiken.
- De medewerker noemt het kind bij de naam.
- De medewerker maakt oogcontact tijdens het spreken.

INTERACTIEVAARDIGHEID: RESPECT VOOR AUTONOMIE

Wat doet de pedagogisch medewerker

- De medewerker stimuleert kinderen om zoveel mogelijk zelf te doen.
- De medewerker is geduldig en volgt het tempo van het kind.
- De medewerker waardeert de ideeën en oplossingen van kinderen.
- De medewerker laat kinderen dingen op hun eigen manier doen.
- De medewerker laat kinderen zelf ontdekken.
- De medewerker waardeert kinderen om wie zij zijn.
- De medewerker biedt kinderen de gelegenheid om zelf te kiezen.
- De medewerker stimuleert kinderen om zelf plannen te maken en deze uit te voeren.

Wat zegt de pedagogisch medewerker

- De medewerker verwoordt gevoelens en gedachten van kinderen.
- De medewerker laat de kinderen merken dat ze kent door individuele kenmerken te benoemen (thuissituatie, voorkeuren).
- De medewerker benoemt de talenten van kinderen.
- De medewerker vraagt kinderen mee te denken over plannen, oplossingen, activiteiten.
- De medewerker gaat met kinderen in gesprek over een situatie (activiteiten, probleem, wens).
- De medewerker maakt contact en benoemt wat ze gaat doen voordat ze een kind aanraakt.

Hoe zegt de pedagogisch medewerker het

- De medewerker praat met en niet tegen de kinderen.
- De medewerker laat merken dat er geluisterd wordt.
- De medewerker noemt het kind bij de naam.
- De medewerker maakt oogcontact tijdens het spreken.

INTERACTIEVAARDIGHEID: ONTWIKKELINGSSTIMULERING

Wat doet de pedagogisch medewerker

- De medewerker benut spel voor de stimulering van de ontwikkeling van kinderen.
- De medewerker benut de inrichting van de ruimte om de kinderen iets nieuws te laten ontdekken.
- De medewerker kiest voor spelmateriaal waarmee de focus aan gebracht kan worden in de activiteiten van kinderen.
- De medewerker speelt mee tijdens rollen- en fantasiespel om verdieping aan te brengen in het spel.
- De medewerker maakt gebruik van kansen die zich voordoen om ongepland aan ontwikkeling bij te dragen.
- De medewerker zorgt voor stimulering op de gebieden: taal, rekenen, sociale en emotionele ontwikkeling en zintuiglijke waarneming en motoriek.
- De medewerker daagt de kinderen uit om problemen op te lossen.

Wat zegt de pedagogisch medewerker

- De medewerker vraagt kinderen naar hun eigen oplossing voor een probleem.

De medewerker vraagt zich hardop dingen af (hoe zou het kunnen dat..?).

De medewerker biedt een rijk taalaanbod (benoemen, uitleggen, voorbeelden geven, woorden uitleggen).

De medewerker stelt prikkelende vragen (open vragen, ontdekvragen, vragen met “hoe”, “wat”, “waarom”, “zou het kunnen dat...?”, “wat zou er gebeuren als?”).

De medewerker doet prikkelende beweringen (jouw laarzen passen mij vast ook wel).

Hoe zegt de pedagogisch medewerker het

De medewerker geeft adequate feedback (helpen verwoorden, aanvullen, herhalen, doorvragen).

De medewerker spreekt correct en verstaanbaar.

De medewerker spreekt gevarieerd verschillende soorten zinnen, vragen, woorden.

De medewerker noemt het kind bij de naam.

De medewerker maakt oogcontact tijdens het spreken.

Wij bieden de gelegenheid tot het ontwikkelen van de sociale competentie door:

- Kennis /vaardigheden opbouwen in de omgang met anderen waarbij rekening wordt gehouden met zowel zijn eigen belangen als die van anderen.
- Het mogelijk maken in een groep dat kinderen ongestoord naast elkaar kunnen spelen. Het samenspel te stimuleren en leren rekening houden met elkaar.
- Gericht aandacht te besteden aan de ontwikkeling van een goede band met de groepsleiding. De communicatie over en weer tussen groepsleiding en kind is hierbij van groot belang.
- Verantwoordelijkheden te geven aan kinderen, door hen bijvoorbeeld te laten helpen bij activiteiten of kinderen elkaar te laten helpen.
- Kinderen zelf dingen op te laten lossen waardoor de zelfstandigheid en zelfredzaamheid vergroot worden. Ruzies worden niet altijd opgelost met behulp van de groepsleiding.

Mirakel is een geschikte omgeving voor kinderen om te ervaren dat het plezierig kan zijn om met leeftijdgenootjes iets te ondernemen. Kinderen doen elkaar graag na en leren veel van samen spelen. De kinderen leren al vroeg zaken als op hun beurt wachten, delen, begrip voor de gevoelens van anderen opbrengen, regels voor de groep en het individu en ander sociaal gedrag. Het gedrag van de een wordt gestimuleerd door het gedrag van de ander. Wij bieden de mogelijkheid om vertrouwen te krijgen in meerdere volwassenen en om te gaan met leeftijdsgenoten. Voorwaarde voor een goede sociale ontwikkeling is de veiligheid voor het kind in de groep. De vertrouwensrelatie van het kind met de pedagogisch medewerker is daarbij van groot belang.

INTERACTIEVAARDIGHEID BEGELEIDEN VAN INTERACTIES

Wat doet de pedagogisch medewerker

De medewerker merkt interacties tussen kinderen op.

De medewerker reageert positief op (spontaan) positief contact tussen kinderen.

De medewerker creëert situaties waarin kinderen samen spelen, delen, elkaar helpen of samen een plan maken.

De medewerker begeleidt conflicten met het doel kinderen zelf weer op weg te helpen.

Wat zegt de pedagogisch medewerker

De medewerker benoemt positieve interacties tussen kinderen.

De medewerker benoemt samenwerking tussen kinderen, goede afspraken maken.

De medewerker verwoordt gevolgen van gedrag, gevoelens en gedachten van kinderen.

Bij ruzie bespreekt de medewerker met kinderen wat er gebeurde en zoek samen met hen naar een oplossing.

De medewerker benoemt gedrag en gevolgen van gedrag.

De medewerker beschermt beurten van kinderen en speel beurten door.

De medewerker stimuleert gesprekjes tussen kinderen.

Hoe zegt de pedagogisch medewerker het

De medewerker praat met en niet tegen de kinderen.

De medewerker spreekt kinderen persoonlijk aan.

De medewerker noemt het kind bij de naam.

De medewerker maakt oogcontact tijdens het spreken.

Wij bieden kinderen de gelegenheid om zich waarden en normen en de cultuur van een samenleving eigen te maken door:

- Kinderen respect bij te brengen voor materialen, mensen, dieren. Het aanleren van universele regels op een positieve manier, bijvoorbeeld door te zeggen “buiten rennen we, binnen lopen we”;
- Aan te geven als ze bepaald gedrag van anderen, leeftijdsgenootjes of volwassenen, niet kunnen/willen accepteren (grensoverschrijdend gedrag).

INTERACTIEVAARDIGHEDEN WAARDEN EN NORMEN

Wat doet de pedagogisch medewerker

De medewerker maakt duidelijk wat de bedoeling is van een activiteit.

De medewerker heeft extra aandacht voor het bieden van structuur aan nieuwe kinderen.

De medewerker hanteert grenzen tijdig voordat het mis gaat.

De medewerker past rituelen en routines toe op de groep.

De medewerker ziet er op toe dat de regels en afspraken nageleefd worden.

Wat zegt de pedagogisch medewerker

De medewerker bespreekt met de kinderen wat ze gaan doen en wanneer.

De medewerker benoemt wat de regels en afspraken zijn die gelden op de groep.

De medewerker legt uit waarom er regels en afspraken zijn.

De medewerker benoemt gewenst gedrag.

De medewerker benoemt de volgorde van de activiteiten wat gaan we eerst doen en wat daarna.

Hoe zegt de pedagogisch medewerker het

De medewerker spreekt gestructureerd door de woorden 'eerst, dan, daarna' te gebruiken.
De medewerker gebruikt een positieve toon (zoals waardering wanneer een kind de regels goed naleeft).

De medewerker legt verbanden uit met woorden zoals: 'daarom, omdat, als...dan...'.

De medewerker spreekt duidelijk en verstaanbaar.

De medewerker controleert of de boodschap overkomt.

De medewerker noemt het kind bij de naam.

De medewerker maakt oogcontact tijdens het spreken.

